

ENDÜSTRİYEL TASARIM

Öğr. Gör Gülten Gönen

*Türkiye 'de Tasarım- Sektörel Ve
Profesyonel Bakış. IV- Tasarım
Danışmanlığı Hizmeti*

Türkiye De Tasarım

- Türk hukukunda, tasarımlar, ilk defa “Endüstriyel Tasarımlar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile 1995 özel koruma altına alınmış, ayrıca, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından, 554 s. KHK’nin uygulama şeklini gösterir bir yönetmelik (05.11.1995, RG: 22454) çıkarılmıştır. Bu yönetmelik, 31 Aralık 1997 tarih ve 23217 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanan bir yönetmelikle de değiştirilmiştir.
- 1995 yılından itibaren Türk hukuk ve sınai hayatında yer almaya başlayan endüstriyel tasarım tescil başvurularının çeşitli kriterlere göre incelenmesi Türk sanayi ve ticaretinin tescil sistemine yaklaşımının belirlenmesi açısından da önemlidir.

Gelişen teknoloji, yükselen kalite standartları ve büyüyen ve değişim gösteren piyasa koşulları tüm dünyayı özellikle sanayicileri farklı dönemlerde farklı açılardan etkilemiştir.

Her dönemde öne çıkan bir değer olmuş ve üreticiler tüketicinin dikkatini çekebilmek, fark yaratabilmek açısından bu konu üzerine çok daha fazla eğilme gereği duymuştur.

El üretiminden makineleşmeye geçiş dönem sanayicilerini teknolojik alanda rekabet etmeye itmiştir, işletmelerin ve ürünlerin içerdiği teknoloji açısından farklılaşmaları gerekmiştir.

Bu farklılaşma aşıldığında, bu açıdan doyuma ulaşıldığında rekabet edebilmek, piyasada ayakta durabilmek için sanayi kesiminde yükselen değer kalite olmuştur.

Endüstriyel tasarımcılar, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu adıyla, dernek düzeyinde örgütlenmişlerdir.

Genel merkezi Ankara'da olan bu derneğin amacı “endüstri ürünleri tasarımı mesleğini topluma tanıtmak, tasarımcıların hak ve yetkilerini oluşturmak ve korumak, meslektaşlar arasında iletişim ve dayanışmayı güçlendirmek, dünyadaki gelişmeleri izlemek, topluma tasarlanmış nitelikli ürünler sunulmasını sağlamak amacıyla ilgili kurum/kuruluşlarla, üretici ve tüketici düzeyinde çalışmalar yapmaktır.

Tasarım Danışmanlığı Hizmeti

Danışmanlık hizmetleri ülkemizde son yıllarda ivmeli bir şekilde artış göstermektedir

Kuruluşlar ve işletmeler markalaşmadan pazarlamaya, insan kaynaklarından muhasebeye kadar birçok konuda alanında uzman danışman firmalardan hizmet alarak sorunlarını çözüme kavuşturma ve ihtiyaçlarını giderme yoluna gitmektedir.

Sektör her gün yeni alanları da içine alarak danışmanlık hizmetlerinin kapsamını genişletmekte ve artan talebi yeni danışmanlar yetiştirerek karşılamaya çalışmaktadır.

Ancak danışmanlığın tam anlamıyla bir meslek olmaması, danışmanlara herhangi bir izin veya lisans verilmemesi birçok kişinin danışman olmasına sebep olmaktadır.

Emekli olan alanında uzman kişiler, çalıştığı yerden o veya bu sebeple ayrılanlar, hâlihazırda çalışırken, bilgi ve becerilerine uygun işlere kalan zamanlarında danışmanlık yapmak isteyenler vb. birçok kişinin kendisini danışman olarak nitelendirmesi ve bu alanda belli konularda danışmanlık yapması durumu bugünlerde çokça rastlanır hale gelmiştir.

DANIŞMANLIK NEDİR? NE DEĞİLDİR?

Özel bir alanda uzmanlaşmış kişi veya kişilerin sahip oldukları bilgi ve becerileri belirli bir zaman zarfında hizmet verdikleri kuruluŐa tanımlanmış iş tarifine uygun bir şekilde aktarması işine danışmanlık denir.

Burada önemli olan danışman olarak çalışan kişilerin iş tarifinde belirtilmiş alanda tecrübeli ve uzman kişiler olmalarıdır.

Danışman kişilerin sahip oldukları bilgiler hizmet verilen kuruluşun sahip olduklarından daha farklı ve yenilikçi olmalı, bu kuruluŐa yeni bir şeyler katmalıdır.

Ayrıca danışmanlar tarafsızlık ilkesine bağlı kalmak koşuluyla hizmet sağladığı kuruluşun çıkarlarını gözetmeli, elde ettiği sonuçları kurumla paylaşarak yol gösterici stratejiler oluşturmalıdır.

Danışmanlık ne değildir sorusuna gelince.. Danışmanlık kuruluşların karşılaştıkları tüm sorunları çözüme kavuşturmak değildir.

Danışman da birlikte çalıştığı kuruluşun yöneticisi veya personeli değildir. Diğer çalışanların hoşgörüsü kazanılmadan verim sağlanamaz. Asla yöneticilerin karar verme süreçlerine müdahale edilmemeli, emirler verilmemelidir.

DANIŞMANLIK HİZMETİNE VERİLEN ÖNEM

Avrupa Birliđi ve Amerika gibi gelişmiş bölgelerde danışmanlık hizmetleri rekabet gücünü artırmada ve işletmeyi oluşturan bölümlerin gelişiminde etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

Özellikle Amerika'daki işletmeler birçok hizmeti dışarıdan alma yoluna gitmekte ve kendi bünyelerinde sadece ana faaliyet alanlarını yürütmektedirler.

Amerika'daki şirketlerin dışarıdan hizmet alımı maliyetlerinin toplam giderlerin %40'ını aştığı söylenmektedir. Örneđin bir bilgisayar üreticisi firma, tasarım, mühendislik vb. birçok alt başlık için uzman danışmanlarla ve firmalarla çalışmaktadır.

Türkiye’de ise danışmana bakış açısı çok daha farklıdır. Özellikle Anadolu’daki gelişmemiş bölgelerimizde danışmak olgusu arkadaşından bilgi alır gibidir.

Muhasebeciden, avukattan, mühendisten sözlü olarak faydalanmaya çalışan iş adamları hala bu bilgileri ücret ödenecek değerde bilgiler olarak görmemektedir.

Türk iş adamı ve yönetici profili kısa vadede somut fayda üretmeyen tüm danışmanlıklardan uzak durmakta ve uzun vadede kurumsal altyapı sağlayacak hizmetleri ise elinin tersi ile itmektedir.

Birçok kişi ise danışmanlık hizmetini işi gücü olmayan kesimin uydurduğu içi boş ve anlamsız çalışmalardan ibaret saymaktadır. Elbetteki ülkemizde işletmelerin birçoğunun finansman sıkıntısı yaşarken uzun vadeli bakış açısına sahip olmaları gelişmiş ülkelerdeki kuruluşlara nazaran daha az rastlanır bir durumdur.

Ancak yine de kendisini gelişmeye adanmış bir kuruluş mutlaka bilmediği alanlarda danışmanlık desteğine başvurmalı ve doğru bir yöntem kullanılarak alınan danışmanlığın verimliliğe katkı sağladığını unutmamalıdır.

Bir diğer husus ise devletin danışmanlara herhangi bir desteğinin olmamasıdır.

Ağır vergisel yükümlölüklerle danışmanlık girişimlerinin caydırılması, uluslararası çaptaki danışman firmaların öncelikli olarak tercih edilmesi ve yine ülkemizin vazgeçilmezlerinden olan tanıdık firmalara uzmanlıkları sorgulanmaksızın iş yaptırılması sektörün gelişmek isteyen firmalarının önünü tıkamaktadır.

KAYNAKÇA

Yılmaz, A" *Endüstriyel Tasarım Ve Türk Sanayisinin Endüstriyel Tasarıma Bakışı, Endüstriyel Tasarım Tescili Konusunda Bilinçlenme Düzeyi*" Uzmanlık Tezi

<https://diamondvision.com.tr/danismanlik-hizmeti-nedir/>

Tasarım strateji belgesi ve eylem planı 2014- 2016 Türk tasarım danışma konseyi

<https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/086903F7-EB69-4606-88F2-88937BE73458.pdf>